

ศึกษาบทบาทสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม หมู่บ้านกุบบาเคาะ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส
**STUDY OF THE ROLE OF WOMEN IN PROMOTING ON FAMILY ECONOMY
ACCORDING I ISLAMIC VIEW ON KUBAEBADOH VILLAGE, YI-NGO
DISTRICT, NARATHIWAT PROVINCE**

ซูเฟียห์ ลง, กุอับดุลมุฮัยยิมิน ยูโซะ

SUFEEYAH LONG, KUABDULMUHAIMIN YUSOF

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบัญญัติของสตรีต่อ การประกอบอาชีพในอิสลาม 2) กษยาบทบาทสตรีในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม หมู่บ้านกุบบาเคาะ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส โดยทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากอัลกุรอาน อัลอะฮ์ดีษ หนังสือตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเก็บข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างคือ สตรีมุสลิมะฮ์หมู่บ้าน กุบบาเคาะ ที่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 144 คน คัดเลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์ หากำร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) อิสลามได้ส่งเสริมและให้ความสำคัญในทุกๆ ด้าน รวมถึงได้ส่งเสริมด้านการทำ งานของสตรีมุสลิมะฮ์ อันเป็นบทบาทหนึ่งของสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามพื้นฐานของความจำเป็นและจะต้องอยู่ในขอบเขตที่อิสลามได้กำหนดไว้ ทั้งนี้จะต้องวางตัวอย่างสำรวมเหมาะสม และจะต้องขออนุญาตจากผู้ปกครองเมื่อต้องออกนอกบ้านเสมอ 2) มุสลิมะฮ์ส่วนใหญ่มีความเข้าใจและให้ความสำคัญต่อข้อปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง เพราะสิ่งนี้มีความสำคัญมากในการอบรม ดูแลครอบครัวที่ดีได้ ถือเป็นหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบสูง นิสตรีมุสลิมะฮ์เข้าใจต่อบทบาทหน้าที่และสามารถปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักการอิสลาม ซึ่งโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.880 โดยส่วนใหญ่ระบุให้ความเห็นว่า สตรีสามารถช่วยเหลือ แบ่งเบาภาระในครอบครัวได้ อยู่ในระดับมากที่สุด สะสตรีทุกคนต่างเข้าใจว่าสตรีนั้นต้องได้ขออนุญาตจากผู้ปกครอง และสามีก่อนออกทำงานนอกบ้าน เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ดีของสตรีต่อสามี เป็นการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ถือเป็นสถาบันขั้นพื้นฐานของครอบครัวตามทัศนะอิสลาม ที่มีการจัดการอย่างดีมีความสุขและความมั่นคงที่ได้รับมาจากสถาบันครอบครัวที่แข็งแกร่ง และสร้างสถาบันครอบครัวที่อบอุ่นในสังคมต่อไป

คำสำคัญ: บทบาทสตรี, การส่งเสริม, เศรษฐกิจในครอบครัว, บ้านกุบบาเคาะ

Abstract

This research study is a quantitative research. The objectives are to 1) study the provisions of women towards occupation in Islam; 2) study the role of women in the family according to the Islamic view. Kubaebadoh Village, Yi Ngo District, Narathiwat Province By studying and researching information from the Quran al-Hadith, books, texts, documents and related research The data of the respondents from the sample were Muslimah women at kubaebadoh Village. The number of occupations of 144 people. Select by simple random method The questionnaire tool was analyzed for percentage, mean and standard deviation.

The results of the research were as follows: 1) Islam promoted and emphasized in all aspects, including promoting the work of Muslim women. It is one of the roles that women play in promoting the family economy on a basis of necessity and must be within the limits established by Islam. In this regard, a suitable sample must be established. And must always ask for permission from parents when going out. 2) Most Muslims understand and value their duties. Because this is very important in training Can take care of a good family It is a duty with high responsibility. Muslimah women understand their roles and responsibilities and can properly apply them in their daily life according to Islamic principles. Which is overall at a high level. The mean is 4.03 and the standard deviation is 0.880. Women can help Can lighten the burden in the family At the highest level. And every woman understands that she needs to get permission from her parents and her husband before working out. To guide the best practices of women towards their husbands It is to honor each other It is the basic

institution of the family according to the Islamic view. The well-organized peace and stability gained from a strong family institution and continued to build a warm family institution in society.

Key Words: Female role, Family economy, Promotion, Ban Kubaebadoh Village

บทนำ (Introduction)

ในศาสนาอิสลามสตรีมีสถานภาพที่สูงส่งในด้านสังคมและครอบครัว สตรีคือผู้สร้างครอบครัว และครอบครัวคือสังคมหนึ่งที่เล็กที่สุดที่สามารถเป็นสังคมที่ดีได้ (มุฮัมหมัด ซากี สันหมาด, 2016) อัลลอฮ์ (ช.บ.) ได้สร้างมนุษย์เป็นเพศชายเพศหญิง ทรงได้สร้างความรักใคร่และความเมตตาระหว่างทั้งสองเพศนั้นเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความร่วมมือในการสร้างสรรค์ครอบครัว ความเป็นอยู่ที่ดี อัลลอฮ์ (ช.บ.) ได้ทรงบรรจงผู้ชายให้มีความแข็งแกร่งด้านร่างกาย ความสามารถแบกรับในภาคอุตสาหกรรม และการทำงานหนัก และพระองค์ก็ทรงบรรจงสร้างเพศหญิงให้มีสรีระที่ต้องรับ เช่น การตั้งครรภ์ การให้นม เลี้ยงดูลูก และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ไม่ว่าจะเป็นความรัก ความห่วงใย ความเมตตา เป็นต้น ฉะนั้นด้วยโครงสร้างที่ผู้อัลลอฮ์ (ช.บ.) ทรงสร้างเป็นธรรมชาติของผู้ชายที่จะต้องทำงานนอกบ้าน และเป็นธรรมชาติของผู้หญิงที่ต้องทำงานในบ้าน

ระบบครอบครัวในศาสนาอิสลามได้นำสิทธิของสามี ภรรยา บุตร และญาติพี่น้องเข้ามาสู่ดุลยภาพที่สมบูรณ์ ด้วยการศึกษาเสริมความประพฤตินี้ 'ไม่' เห็นแก่ตัว โอบอ้อมอารีและความรักในโครงสร้างของระบบครอบครัวที่มีการจัดการอย่างดี ความสงบสุขและความมั่นคงที่ไต่รับมาจากสถาบันครอบครัวที่แข็งแกร่ง อัลกุรอานได้บรรยายถึงลักษณะของครอบครัวตามอุดมการณ์ของอิสลามไว้ (อิบราฮิม อบูห์รบ, 1996) ดังอัลลอฮ์ (ช.บ.) ได้ทรงตรัสไว้ในโองการหนึ่ง (ซูเราะฮ์ อัล-อะฮฺรอฟ, 189) ความว่า “พระองค์นั้นคือผู้ที่ได้ทรงบังเกิดพวกเจ้าจากชีวิตเดียว และได้ทรงให้มีขึ้นจากชีวิตนั้น ซึ่งคุ้มครองของชีวิตนั้นเพื่อชีวิตนั้นจะได้มีความสุขกับนาง ครั้นเมื่อชีวิตนั้นได้สมสู่ นางก็อุ้มครรภ์อย่างเบาๆ แล้วนางก็ผ่านมันไป ครั้นเมื่อนาง อุ้มครรภ์หนัก เขาทั้งสองก็วิ่งวอนต่ออัลลอฮ์ (ช.บ.) ผู้เป็นพระเจ้าของเขาทั้งสองว่า ถ้าหากพระองค์ทรงประทานบุตรที่สมบูรณ์ให้ข้าพระองค์แล้ว แน่نونข้าพระองค์ก็อยู่ในหมู่ผู้ขอบคุณ”

จากโองการข้างต้น อัลลอฮ์ (ช.บ.) ได้สร้างชีวิตหนึ่งเพศหญิงเพศชายให้มีชีวิตคู่กัน และได้กำเนิดบุตรสืบสกุล เพื่อไว้ความสมบูรณ์ของครอบครัว โดยสามี ภรรยาช่วยกันอบรม ดูแล

และร่วมกันสร้างความรักของครอบครัวที่แข็งแกร่งตามอุดมการณ์ของอิสลาม
ที่ถือเป็นความมหัศจรรย์ที่อัลลอฮ์ (ช.บ.) ได้สร้างมนุษย์ขึ้น

ในสภาพสังคมปัจจุบัน สังคมและเศรษฐกิจได้มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก
ผู้ชายและผู้หญิงจึงล้วนมีบทบาทที่เปลี่ยนแปลงไป จากเดิมที่ผู้ชายเป็นผู้นำครอบครัว
ก็เริ่มมีการปรับเปลี่ยนให้ผู้หญิงมีบทบาททัดเทียมกัน
ดังนั้นสามีและภรรยาในยุคปัจจุบันจึงควรมีหน้าที่ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ คือ ให้การยกย่องซึ่งกันและกัน
ให้เกียรติกันตามฐานะอย่างเหมาะสม ดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังที่อัลลอฮ์ (ช.บ.)
ได้ทรงตรัสไว้ในโองการหนึ่ง (ซูเราะฮ์ อัล-มาอิดะฮ, 2) ความว่า
“ และพวกเจ้าจงช่วยเหลือกันในสิ่งที่เป็นคุณธรรม และความยำเกรง ”
รวมถึงให้คำแนะนำในการปรับปรุงตนเอง และร่วมกันแก้ไขข้อบกพร่องซึ่งกันและกัน
เพื่อรักษาครอบครัวให้มีความสุขและดำเนินชีวิตได้อย่างราบรื่น ช่วยกันทั้งในธุรกิจงานบ้าน
ช่วยกันดูแลทรัพย์สินสมบัติและกิจการงานบ้าน รวมถึงการช่วยดูแลอบรมเลี้ยงดูบุตรที่ดี
ซึ่งเป็นหน้าที่ที่สำคัญและมีความรับผิดชอบสูง (กัญญาณี รามสีดา, 2563)

สำหรับในระบบเศรษฐกิจปัจจุบันแต่ละครอบครัวมีการมุ่งเน้นต่อการทำงานเพื่อสร้างความมั่งคั่ง
และก้าวหน้าทางรายได้ ทำให้สังคมมีความเป็นวัตถุนิยมมากขึ้น
ความร่ำรวยมักเป็นตัวชี้วัดคุณค่าของคนมากขึ้นเรื่อยๆ
ทำให้การแสวงหาความร่ำรวยเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมต่างๆ ในสังคม
โดยไม่คำนึงถึงพฤติกรรมที่นำมาสู่ความร่ำรวยเหล่านั้นจะขัดต่อหลักทางศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม
โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาคนหนุ่มสาวที่กำลังเผชิญกับสภาพสังคมที่ทันสมัย แสวงสิ่งที่ดึงดูดต่อความต้องการ
และความสัมพันธ์อันไร้ขอบเขตระหว่างหญิงชาย
อันก่อให้เกิดความเคียดชังทางสังคมที่ไม่สะท้อนอกสะท้อนใจว่าศาสนาอิสลามได้วางขอบเขต และระบบต่างๆ
ที่เป็นข้อห้ามต่อการเป็นอยู่ในสังคมอย่างสำรวมเหมาะสม

การทำงานของสตรีนั้นในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการทำงานของสตรีส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากครอบครัวที่มีเศรษฐกิจที่
ตกต่ำ ทำให้ไม่สามารถหาค่าเลี้ยงดูภายในครอบครัวที่เพียงพอต่อการใช้จ่าย
การที่สตรีออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อต้องการที่จะแบ่งเบาภาระครอบครัว ซึ่งมีทั้งผลดีและผลเสียตามมา
ส่วนมากมาจากกรณีที่ 'ไม่' รับผิดชอบของการทำงาน
การเป็นอยู่ร่วมกันปะปนระหว่างชายหญิงที่กลายเป็นความเคียดชัง การใช้เสียงดัง ตะโกน
การแต่งกายดังดูเพศตรงข้ามที่นำไปสู่ฟิตนะฮ์อันยิ่งใหญ่
และรวมถึงการไม่ตระหนักถึงการวางตัวที่ถูกต้องตามหลักอิสลาม

ที่อาจจะก่อให้เกิดความไม่เหมาะสมแก่สตรีกับการกระทำเหล่านี้ สาเหตุนี้อาจจะเกิดขึ้นจากผู้คนขาดความเข้าใจในเรื่องการทำงานของสตรี ซึ่งศาสนาอิสลามได้มีข้อห้ามหรือขอบเขตระหว่างกันในการทำงาน

ปัญหาที่เกิดขึ้นถือว่าเป็นปัญหาสำคัญของสตรีต่อการทำงาน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นว่าประเด็นนี้จำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงบทบาทสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม ซึ่งการทำงานนอกบ้านไม่ใช่สิ่งที่อิสลามห้าม แต่ต้องพึงรำลึกว่า การรักษาไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของมุสลิมะฮ์และการวางตัวให้เหมาะสมเป็นสิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญ การให้เกียรติ และการเข้าใจ จะทำให้หน้าที่การงานดำเนินไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิผล มุสลิมะฮ์ควรมีเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสม สตรีควรขออนุญาตจากผู้ปกครองและสามีทุกครั้งเมื่อต้องการที่จะออกนอกบ้าน และปฏิบัติถึงขอบเขตการทำงานของอิสลามที่ถูกต้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objective)

1. เพื่อศึกษาบทบาทสตรีต่อการประกอบอาชีพในอิสลาม
2. เพื่อศึกษาบทบาทสตรีในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม หมู่บ้านกุแบบาเดาะ อำเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส

วิธีการวิจัย (Methods)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อการสำรวจบทบาทสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม หมู่บ้าน กุแบบาเดาะ อำเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 144 คน เพื่อที่จะศึกษาหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ สตรีมุสลิมะฮ์ในหมู่บ้านกุแบบาเดาะ โดยเลือกสตรีมุสลิมะฮ์ที่มีอายุตั้งแต่ 18- 50 ปีขึ้นไป จำนวนทั้งหมด 238 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ สตรีมุสลิมะฮ์หมู่บ้านกุแบบาเดาะ ที่ได้ประกอบอาชีพ โดยได้ดำเนินเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายจำนวน 144 คน โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสอบถามโดยผู้ศึกษาจัดขึ้นตามแนวทางและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามลักษณะแบบเลือกตอบ (Check-list) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาด้านอิสลามศึกษา ระดับการศึกษาด้านสามัญศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2

แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับศึกษาบทบาทสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม จำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมินคะแนนค่าเฉลี่ย (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2549) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายความว่า แสดงว่าระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายความว่า แสดงว่าระดับความคิดเห็นมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายความว่า แสดงว่าระดับความคิดเห็นปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายความว่า แสดงว่าระดับความคิดเห็นน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายความว่า แสดงว่าระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้แนะนำตัวกับกลุ่มตัวอย่างและอธิบายวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีแจกแบบสอบถามจำนวน 144 ชุด ให้แก่กลุ่มตัวอย่างสตรีมุสลิมะฮ์ในหมู่บ้านกูแบบาเดาะ

3.

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลให้ได้ผลลัพธ์ที่สมบูรณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของสตรีมุสลิมะฮ์ ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาด้านสามัญ ระดับการศึกษาด้านศาสนา และอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ผลของข้อความเกี่ยวกับบทบาทสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม หมู่บ้านกุแบบาเตาะ อำเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป spss ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อการวิจัย โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับศึกษาบทบาทสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม บ้านกุแบบาเตาะ อำเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดและดำเนินการวิเคราะห์ด้วยการจัดการจำแนกประเภทข้อความที่มีลักษณะคล้ายกันจัดให้อยู่ในประเภทเดียวกันจากนั้นวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลและอภิปราย

ผลการวิจัย (Results)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ศึกษาบทบาทสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม บ้านกุแบบาเตาะ อำเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส โดยใช้แบบสอบถาม 144 คน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถาม

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 30-49 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2 มีสถานภาพสมรส จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 70.8 จบการศึกษาด้านสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากที่สุด จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 จบการศึกษาด้านอิสลามศึกษาระดับม.ศ.ว.ช.ช. จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถาม

รายการประเมิน กลุ่มตัวอย่าง	ประเภทการประเมิน	จำนวน (144 คน)	ร้อยละ (100%)
อายุ	1. ต่ำกว่า 18 ปี	-	-
	2. 18-29 ปี	51	35.4
	3. 30-49 ปี	68	47.2
	4. 50 ปีขึ้นไป	25	17.4

สถานภาพ	1. โสด	35	24.3
	2. สมรส	102	70.8
	3. หย่าร้าง	7	4.9
การศึกษาด้านสามัญ	1. ประถมศึกษา	20	13.9
	2. มัธยมศึกษาตอนต้น	28	19.4
	3. มัธยมศึกษาตอนปลาย	55	38.2
	4.ปริญญาตรี	39	27.1
	5. อื่นๆ	2	1.4
การศึกษาด้านศาสนา	1. สถาบันศึกษาปอเนาะ	13	9.0
	2. อิบตีดาอีย	40	27.8
	3. มุตาวัซซิจู	48	33.3
	4. ชานาวีรีย	37	25.7
	5. ปริญญาตรี	6	4.2
	6. อื่นๆ	-	-
อาชีพ	1. แม่บ้าน	32	22.2
	2. รับจ้าง	49	34.0
	3. เกษตรกร	19	13.2
	4. ข้าราชการ	22	15.3
	5. นักศึกษา	9	6.3
	6. อื่นๆ	13	9.0

2.

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับศึกษาบทบาทสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม
หมู่บ้านกุแบบาเตาะ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส

ผลการศึกษามหาวิทยาลัยต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามทัศนะอิสลามศึกษา หมู่บ้าน
กุแบบาเตาะ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส พบว่า ผลการวิเคราะห์โดยรวมอยู่ในระดับมาก
คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.880 โดยส่วนใหญ่ระบุให้ความเห็นว่า
สตรีสามารถช่วยเหลือ แบ่งเบาภาระในครอบครัวได้ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30
และ ส่วน เบ ี ย ง เบน มา ต ร ร ฐ า น เ ท ำ ก ั บ 0.862 ร อ ง ล ง ม า คื อ
สตรีต้องได้ขออนุญาตจากผู้ปกครองและสามีก่อนออกทำงานนอกบ้าน อยู่ในระดับมากที่สุด
คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และส่วนเบ ี ย ง เบน มา ต ร ร ฐ า น เ ท ำ ก ั บ 0.887

และท่านมีความสำคัญต่อครอบครัวในการอบรม ดูแลครอบครัวที่ดีได้อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.889 ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับศึกษาบทบาทสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม หมู่บ้านกุแบบาเตาะ อำเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	($\bar{x}$)	(S.D.)	ระดับ
1	ท่านมีการวางตัวในสังคมอย่างเหมาะสมในการทำงาน	3.81	0.877	มาก
2	ท่านมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพในการงานของ ผู้หญิง	3.75	0.957	มาก
3	ท่านสามารถช่วยเหลือ แบ่งเบาภาระในครอบครัวได้	4.30	0.862	มากที่สุด
4	ท่านมีความสำคัญต่อครอบครัวในการอบรม ดูแลครอบครัวที่ดีได้	4.12	0.889	มากที่สุด
5	ท่านทำงานที่อยู่ในขอบเขตของศาสนาอิสลาม	4.10	0.859	มาก
6	ท่านได้ขออนุญาตจากผู้ปกครองและสามีก่อนออกทำงานนอกบ้าน	4.27	0.887	มากที่สุด
7	ท่านมีศรัทธาในความรู้ความสามารถต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัว	4.03	0.892	มาก
8	ท่านสามารถสร้างประโยชน์ และสร้างสังคมที่ดีได้	3.99	0.849	มาก
9	ท่านได้ทำหน้าที่ของตนเองอย่างสมบูรณ์ตามหลักอิสลาม	4.05	0.839	มาก
10	ท่านมีฐานะทางครอบครัวที่เป็นปัจจัยต้องทำงานนอกบ้าน	3.97	0.888	มาก
11	ท่านออกทำงานนอกบ้านทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น	3.88	0.897	มาก
12	ท่านมีบทบาทในฐานะบุตรสาว/ภรรยา/มารดา ที่มีหน้าที่สำคัญและมีความรับผิดชอบสูง	4.01	0.877	มาก
13	ท่านเป็นผู้ที่มีเกียรติในหน้าที่ และเป็นรากฐานหลักในครอบครัว	4.05	0.864	มาก
รวม		4.03	0.880	มาก

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ของข้อมูลจากข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับศึกษาบทบาทสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม หมู่บ้านกุแบบาเตาะ อำเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอในเรื่องดังกล่าวดังนี้

จากข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เสนอให้ดังนี้

1. การที่มีสามีออกไปทำงานนอกบ้านคนเดียวเพื่อเลี้ยงครอบครัว ทำให้ไม่พอกับการใช้จ่ายภายในบ้าน จึงจำเป็นต้องสตรีมุสลิมะฮ์จะต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อช่วยเหลือครอบครัวในการหารายได้
2. การที่ไม่มีผู้ชายในบ้าน หรือผู้ชายไม่สามารถที่จะออกทำงานนอกบ้านได้ เนื่องจากชรา พิกัด หย่าร้าง ทำให้สตรีจะต้องเข้ามามีบทบาทในการเป็นผู้นำครอบครัว
3. มีความจำเป็นที่ ต้องทำงานเฉพาะด้านของผู้หญิง เช่น พยาบาล ครู รวมถึงด้านเสริมสวย เพื่อจะได้ทำการสอนและดูแลสตรีด้วยกัน
4. มีฐานะทางครอบครัวที่ยากจน ด้วยค่าใช้จ่ายที่สูง รวมถึงเศรษฐกิจที่ไม่เจริญ ส่งผลให้เงินเดือนของสามีที่ไม่มากและไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงดูในครอบครัว

อภิปรายผลการวิจัย (Discussion)

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาบทบาทสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม บ้านกุแบบาเดาะ อำเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

จากการศึกษาแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทญัตติของสตรีต่อการประกอบอาชีพในอิสลาม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาทั้งด้านสามัญควบคู่กับศาสนา ซึ่งส่งผลให้มีความเข้าใจถึงบทบาทญัตติของสตรีต่อการประกอบอาชีพในอิสลามที่ครอบคลุม แต่ก็มีบางคนที่ไม่ค่อยเข้าใจในส่วนหนึ่ง ซึ่งในอิสลามไม่มีบทบัญญัติใดเลยที่ห้ามไม่ให้สตรีประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพที่ ถูกกับลักษณะธรรมชาติของสตรี เช่น ครู พยาบาล เป็นต้น จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า สตรีมุสลิมะฮ์ได้มีการมีบทบาทมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านสังคมทั่วไปก็ให้ความสนใจเกี่ยวกับบทบาทของสตรีมากขึ้น

เริ่มจากสถาบันครอบครัวและนำไปสู่สถาบันการเมืองต่อไป แต่อย่างไรก็ตามบทบาทที่มีความสำคัญที่สุดที่ไม่มีใครสามารถทดแทนได้นั้น ก็คือ บทบาทความเปี่ยมและภาระเปี่ยมภรรยา ส่วนในเรื่องการออกไปทำงานนอกบ้านส่วนใหญ่สตรีมุสลิมะฮ์ได้มีการขออนุญาตจากผู้ปกครองและสามีก่อนออก จากบ้านทุกครั้ง (ปาตีมะอาแว, 2558)

จะเห็นได้ว่าอิสลามได้กำหนดบทบาทของมุสลิมไว้ตามสถานภาพของบุคคล โดยแยกเป็นสถานภาพของสตรีและบุรุษให้เห็นเด่นชัด เพราะบทบาทในบางบทบาทนั้นจำเป็นต้องเกี่ยวกับสภาพร่างกายและสรีระเป็นเงาตามตัว ทำให้บทบาทส่วนใหญ่จะตกไปอยู่กับบุรุษมากกว่า ส่วนสตรีนั้นจะมีบทบาทเพียงน้อยนิด ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องภายในบ้าน แต่ในบางครั้งบางคราวก็สามารถมีบทบาทนอกบ้านได้ ดังอัลหะดีษของท่านศาสดามุฮัมมัด (ซ.ล.) ความว่า

“อัลลอฮ์ (ซ.บ.) ทรงอนุญาตให้พวกเธอ ออกนอกร้านได้เพื่อทำธุรกิจที่จำเป็น” (อรุณ บุญชม, มปป) ซึ่งกลุ่มสตรีมุสลิมะฮ์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยการทำงานนอกร้านเป็นอย่างดี ซึ่งอิสลามนั้นอนุญาตให้สตรีมุสลิมะฮ์ออกไปทำงานนอกร้านได้แต่ต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตที่อิสลามได้กำหนดไว้ ส่วนการศึกษาแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม หมู่บ้านกุแบบาเดาะ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส

ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบัญญัติและบทบาทสตรีต่อการประกอบอาชีพตามทัศนะอิสลาม อยู่ในระดับมาก และได้ปฏิบัติอย่างถูกต้องตามหลักบัญญัติอิสลามที่ได้กำหนดไว้

ส่วนผลการวิจัยพบว่า

ปัจจัยที่ทำให้สตรีมุสลิมะฮ์ที่ออกไปทำงานนอกร้านส่วนใหญ่ในหมู่บ้านกุแบบาเดาะจะมีฐานะปานกลาง ในการที่สามีออกไปทำงานนอกร้านคนเดียวเพื่อเลี้ยงครอบครัวนั้นทำให้ไม่พอกับการใช้จ่ายภายในบ้าน จึงจำเป็นที่สตรีมุสลิมะฮ์จะต้องออกไปทำงานนอกร้านเพื่อช่วยเหลือครอบครัวในการหารายได้

และสตรีมุสลิมะฮ์ยังรู้ถึงขอบเขตของการทำงานนอกร้าน

ส่งผลทำให้มีความเข้าใจตามทัศนะอิสลามเป็นอย่างดี

สรุปผลการวิจัย (Conclusion)

ในสภาพสังคมปัจจุบัน สังคมและเศรษฐกิจได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ผู้ชายและผู้หญิงจึงล้วนมีบทบาทที่เปลี่ยนแปลงไป ก็เริ่มมีการปรับเปลี่ยนให้ผู้หญิงมีบทบาททัดเทียมกัน สตรีในยุคปัจจุบันจะทำหน้าที่ๆ สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ ดังนั้นการศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาบทบาทสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม จะเป็นแนวทางหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตที่จะทำให้หน้าที่การงานดำเนินไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิผล จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า 1) จากการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติของสตรีต่อการประกอบอาชีพในอิสลาม อิสลามได้ส่งเสริมและให้ความสำคัญในทุกๆ ด้าน รวมถึงได้ส่งเสริมด้านการทำงานของสตรีมุสลิมะฮ์ อันเป็นบทบาทหนึ่งของสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามพื้นฐานของความจำเป็นและจะต้องอยู่ในขอบเขตที่อิสลามได้กำหนดไว้ ทั้งนี้จะต้องวางตัวอย่างเหมาะสม และจะต้องขออนุญาตจากผู้ปกครองเมื่อต้องออกนอกร้านเสมอ 2) จากการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับศึกษาความเข้าใจถึงบทบาทสตรีในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม มุสลิมะฮ์ส่วนใหญ่มีความเข้าใจและให้ความสำคัญต่อข้อปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง เพราะสิ่งนี้มีความสำคัญมากในการอบรม ดูแลครอบครัวที่ดีได้ ถือเป็นหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบสูง ทั้งนี้สตรีมุสลิมะฮ์เข้าใจต่อบทบาทหน้าที่และสามารถปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักการอิสลาม

ซึ่งผลการวิเคราะห์โดยรวมพบว่าบทบาทสตรีต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในครอบครัวตามทัศนะอิสลาม บ้านภูเบนาเดาะ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.880 โดยส่วนใหญ่ระบุให้ความเห็นว่า สตรีสามารถช่วยเหลือแบ่งเบาภาระในครอบครัวได้ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.862 และสตรีทุกคนต่างเข้าใจว่าสตรีนั้นต้องได้ขออนุญาตจากผู้ปกครองและสามีก่อนออกทำงานนอกบ้าน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.887 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรนำผลการศึกษานี้จัดการอบรมหรือบริการวิชาการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ชุมชนในตำบล
- 2

ควรเผยแพร่รายงานผลการวิจัยสู่สาธารณะเพื่อเป็นความรู้ใหม่สำหรับสตรีมุสลิมะฮ์ที่ประกอบอาชีพให้มีหลักปฏิบัติที่ถูกต้องตามทัศนะอิสลาม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1 ควรมีการศึกษาถึงปัญหาการทำงานของผู้ชาย ที่เป็นสาเหตุให้สตรีต้องออกไปทำงานนอกบ้าน เพื่อหาแนวทางดำเนินชีวิตในวิถีได้อย่างถูกต้อง
- 2 ควรมีการศึกษาระดับการทำงานของสตรีที่ส่งผลต่อการเลี้ยงดูครอบครัวที่ดีได้
- 3 ควรศึกษาถึงขอบเขตของการทำงานนอกบ้าน และประเภทงานที่อ่อนนุ่มและไม่อ่อนนุ่มสำหรับสตรีมุสลิมะฮ์

รายการอ้างอิง

กันญาณี รัมสิตา. 2563. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว. แหล่งที่มา : <https://sites.google.com> .

ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2549. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย spss. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วีอินเตอร์พรีนซ์ จำกัด.

ปาตีเมาะ อาแว. 2558. ปัจจัยการทำงานนอกบ้านของสตรีมุสลิมะฮ์ กรณีศึกษา : มุสลิมะฮ์ที่มีครอบครัวในชุมชนบ้านยานิง ตำบลจวบ อำเภोजะเอย์ริง จังหวัดนราธิวาส.

สารนิพนธ์ระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา
สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.

มูฮัมหมัด ซากี สันหมาด. 2016. **บทบาทสตรีในสังคมอิสลาม**. แหล่งที่มา : <https://www.abnewstoday.com>

สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับประเทศไทย. ม.ป.ป. **พระคัมภีร์อัลกุรอาน พร้อมความหมายภาษาไทย**.
ราชอาณาจักร ซาอุดีอาระเบีย : ศูนย์กษัตริย์พะฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน.

อรุณ บุญชม. ม.ป.ป. **บทบาทสตรีไทยมุสลิม : ในยุคโลกาภิวัตน์**. แหล่งที่มา : <https://www.islammore.com>

อัลบูกอรี, อาบูอับดุลลาห์ มุหัมมัด บิน อิสลามอัล บิน อิบรอฮีม บิน อัลมุซีเราะฮ์ บินมรดิซบะฮ์ อัลญอร์ฟี
อัลบูกอรี 1423/2002. ดามัสกัส : ดารุลอิบนูกาซิบ.

อิบราฮีม อบูห์รบ. 1996. **คู่มือเข้าใจอิสลามอย่างง่าย พร้อมภาพประกอบ**. ม.ป.ท.